

Κατοχυρώνοντας και αξιοποιώντας εφευρέσεις, με έμφαση στις εφευρέσεις λογισμικού

τί, γιατί, πού, πώς, πόσο;

μία εισαγωγή για όσους αποφάσισαν να
ασχοληθούν με τη διανοητική ιδιοκτησία αλλά
και για όσους το σκέφτονται ακόμη...

καινοτόμο προϊόν

τί μπορώ να κατοχυρώσω σχετικά με το προϊόν αυτό, ώστε να προστατεύσω την επένδυσή μου και να συμβάλω στην εμπορική του επιτυχία;

στοιχεία που κατοχυρώνονται και αντίστοιχα μέσα κατοχύρωσης:

- χρηστικό αντικείμενο σαν υλοποίηση της αρχικής τεχνικής ιδέας → δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (πατέντα)
- μορφή και σχήμα → βιομηχανικό σχέδιο
- εμπορική επωνυμία προϊόντος → σήμα
- λογισμικό στο USB stick → πνευματικά δικαιώματα (copyright), δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υπό προϋποθέσεις

να βάλουμε τάξη στις έννοιες

διανοητική ιδιοκτησία (intellectual property)

```
graph TD; A[διανοητική ιδιοκτησία (intellectual property)] --> B[βιομηχανική ιδιοκτησία (industrial property)]; A --> C[πνευματική ιδιοκτησία]; B --> D["διπλώματα ευρεσιτεχνίας (patents)  
βιομηχανικά σχέδια (industrial designs)  
υποδείγματα χρησιμότητας (utility models),  
σήματα (trade marks)"]; C --> E["συγγραφικά δικαιώματα (copyright),  
συγγενή δικαιώματα (ηχογραφήσεις,  
εκτελέσεις έργων, τηλεοπτικά  
προγράμματα κλπ)"];
```

βιομηχανική
ιδιοκτησία (industrial
property)

διπλώματα ευρεσιτεχνίας (patents)
βιομηχανικά σχέδια (industrial designs)
υποδείγματα χρησιμότητας (utility
models), σήματα (trade marks)

πνευματική ιδιοκτησία

συγγραφικά δικαιώματα
(copyright), συγγενή
δικαιώματα (ηχογραφήσεις,
εκτελέσεις έργων, τηλεοπτικά
προγράμματα κλπ)

γιατί να μπώ στη διαδικασία και στα έξοδα (ειδικά για πατέντες);

- για να βρώ κεφάλαιο για την παραγωγή και εμπορία του προϊόντος
- για να διεκδικήσω ένα κομμάτι της αγοράς
- για να παραχωρήσω άδειες εκμετάλλευσης
- για να μπορώ να αντιδράσω αποτελεσματικά αν μου αντιγράψουν το προϊόν
- για να μπορώ να αντιδράσω αποτελεσματικά αν με κατηγορήσουν ότι αντέγραψα το προϊόν τους
- για να ισχυροποιήσω τη διαπραγματευτική μου θέση
- για να επιβραβεύσω τους συνεργάτες που είχαν την ιδέα

πού θα ισχύει η κατοχύρωση;

- η κατοχύρωση ισχύει πάντα σε μία ορισμένη γεωγραφική περιοχή, συνήθως κράτος ή ομάδα κρατών (με επιφύλαξη για θέματα τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών)
- ανάλογα με το πού θέλω να εκμεταλλευτώ εμπορικά το προϊόν, πρέπει να κάνω αίτηση ή αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
- για την Ελλάδα στον ΟΒΙ (Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας), για Ευρωπαϊκά κράτη είτε στα κατά τόπους εθνικά γραφεία είτε στο ΕΓΔΕ (Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας), για τα υπόλοιπα κράτη στα αντίστοιχα εθνικά γραφεία (USPTO, JPO, CNIPA, KIPO κλπ)
- δεν υπάρχει “παγκόσμια πατέντα”, υπάρχει όμως το “πιστοποιητικό κατοχυρωσιμότητας” PCT (Patent Cooperation Treaty)

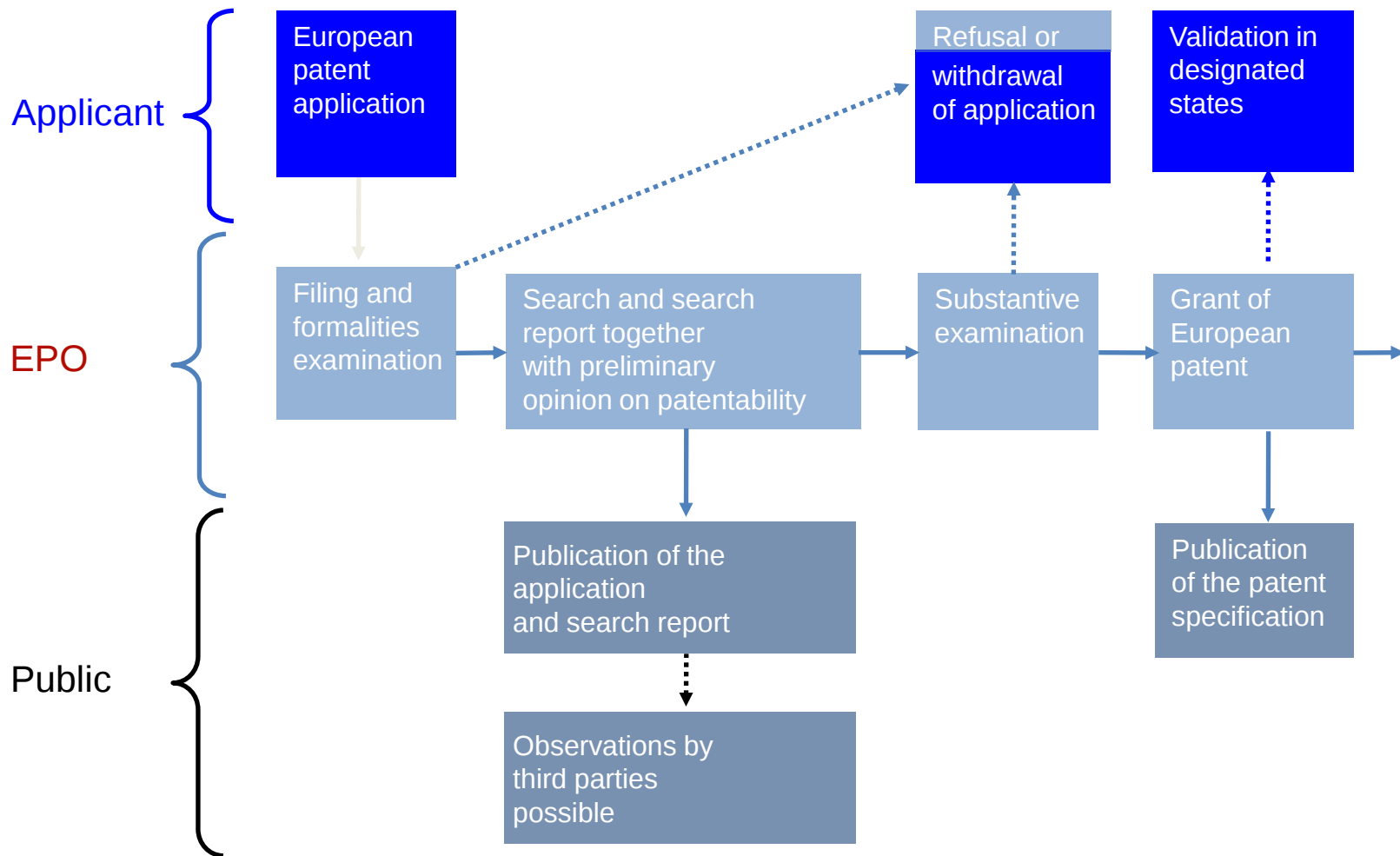
ποιά σειρά και ποιά διαδικασία πρέπει να ακολουθήσω;

- υπάρχουν περισσότερες από μία δυνατότητες, ανάλογα με το κόστος, τον διαθέσιμο χρόνο και το επιθυμητό νομικό αποτέλεσμα
 - αν το απόλυτο κριτήριο είναι το χαμηλό κόστος, τότε η ενδεδειγμένη σειρά είναι συνήθως OBI, PCT, ΕΓΔΕ, άλλα κράτη
 - αν το απόλυτο κριτήριο είναι η γεωγραφική περιοχή, τότε η ενδεδειγμένη σειρά είναι PCT, ΕΓΔΕ, άλλα κράτη
 - αν το απόλυτο κριτήριο είναι η ταχύτητα κατοχύρωσης στον Ευρωπαϊκό χώρο, τότε η ενδεδειγμένη σειρά είναι ΕΓΔΕ, άλλα κράτη

ποιά είναι η διαδικασία στο ΕΓΔΕ;

- σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας, κατάθεση αίτησης σε μία από τις τρεις επίσημες γλώσσες Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, προσδιορισμός ημερομηνίας κατάθεσης
- πρακτικά απαραίτητη η συνοδεία αντιπροσώπου (European Patent Attorney, legal practitioner)
- αρχικά μυστικότητα, στη συνέχεια δημοσίευση της αίτησης 18 μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης και από τη χρονική στιγμή αυτή, δημοσιοποίηση όλης της υπόλοιπης διαδικασίας
- έρευνα για την λεγόμενη στάθμη της τεχνικής (ότι σχετική τεχνική πληροφορία είχε δημοσιοποιηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης)
- έκθεση έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη, εξέταση για το αν πληρούνται οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης με ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ ΕΓΔΕ και αντιπροσώπου στη γλώσσα κατάθεσης
- χορήγηση διπλώματος ή απόρριψη της αίτησης με λεπτομερή αιτιολόγηση
- δυνατότητα ένστασης (από οποιονδήποτε) σε περίπτωση χορήγησης, δυνατότητα προσφυγής (από τον καταθέτη της αίτησης) σε περίπτωση απόρριψης
- επικύρωση του διπλώματος στα κράτη επιλογής του κατόχου με πληρωμή τελών και υποβολή μεταφράσεων

διαδικασία στο ΕΓΔΕ

προυποθέσεις κατοχύρωσης σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας

- το “νέον” (novelty) της εφεύρεσης, δηλ. η εφεύρεση αυτή καθ’ εαυτή δεν πρέπει να προυπήρχε και να ήταν δημοσιευμένη
- η “εφευρετική δραστηριότητα” (inventive step), δηλ. η εφεύρεση δεν πρέπει να είναι προφανής όταν συγκριθεί με οποιαδήποτε παρόμοια και δημοσιευμένη τεχνολογία προυπήρχε
- ο τεχνικός χαρακτήρας, δηλ. η εφεύρεση πρέπει να λύνει ένα τεχνικό πρόβλημα με τεχνικά μέσα (δεν μπορούν να κατοχυρωθούν για παράδειγμα μαθηματικές μέθοδοι (αλγόριθμοι), διανοητικές εργασίες, επιχειρηματικές μέθοδοι κλπ)
- η σαφήνεια της τεχνικής περιγραφής, η οποία πρέπει να είναι επαρκής για να υλοποιηθεί η εφεύρεση
- αν η εφεύρεση έχει υλοποιηθεί εν όλω ή εν μέρει με λογισμικό, πρέπει να λύνει ένα τεχνικό πρόβλημα, σε αντίθεση με ένα πρόβλημα μαθηματικό, επιχειρηματικό, γνωστικό και τα συναφή

τι γίνεται μετά την επικύρωση στα κράτη;

- ετήσια τέλη συντήρησης του διπλώματος, που οφείλονται σε κάθε κράτος χωριστά και καθορίζονται από το κράτος
- η εγκυρότητα μπορεί να αμφισβητηθεί με ενιαία διαδικασία ένστασης στο ΕΓΔΕ μέσα σε προθεσμία 9 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης
- αν υπάρξει παραβίαση του διπλώματος, η υπόθεση (αγωγή του κατόχου διπλώματος) εκδικάζεται στα τοπικά εθνικά δικαστήρια
- αν η εγκυρότητα του διπλώματος αμφισβητηθεί μετά την εκπνοή της 9μηνης προθεσμίας, η υπόθεση εκδικάζεται στα τοπικά εθνικά δικαστήρια (αγωγή ακύρωσης)
- υπάρχουν σχέδια για δημιουργία Ενοποιημένου Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αλλά η υλοποίηση εξαρτάται από πολιτικές εξελίξεις

πόσο θα στοιχίσει η κατοχύρωση;

ενδεικτικά αναφέρονται μερικά από τα τέλη για τη διαδικασία στο ΕΓΔΕ κατά το 2019 (σε παρένθεση τα αντίστοιχα τέλη του ΟΒΙ):

• τέλος κατάθεσης (online)	€ 120.- (50.-)
• τέλος έκθεσης έρευνας	€ 1300.- (300.-/640.-)
• τέλος δήλωσης κρατών	€ 585.-
• τέλος ανανέωσης (3 ^ο έτος πριν τη χορήγηση)	€ 470.- (20.-)
• τέλος εξέτασης	€ 1635.-
• τέλος χορήγησης	€ 925.- (150.-)
• τέλος ένστασης	€ 785.-
• τέλος προσφυγής	€ 1880.-

θα πρέπει να υπολογισθεί επίσης η αμοιβή του αντιπροσώπου και το κόστος των μεταφράσεων σε περίπτωση χορήγησης διπλώματος

τί πρέπει να κάνω οπωσδήποτε και τί πρέπει να αποφύγω οπωσδήποτε;

- να σκεφτώ και να αποφασίσω από πρίν πώς θα χρησιμοποιήσω τα δικαιώματα που έχω ή θα αποκτήσω (π.χ. παραγωγή και εμπορία προϊόντος, παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης κλπ)
- να σκεφτώ μήπως με εξυπηρετεί καλύτερα η μυστικότητα από την κατοχύρωση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και την (αναπόφευκτη) δημοσίευση της εφεύρεσης 18 μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης
- αν αποφασίσω να κατοχυρώσω με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, **να αποφύγω οποιαδήποτε δημοσιοποίηση πριν υποβάλω την αίτηση για το δίπλωμα και πάρω ημερομηνία κατάθεσης**
- οποιεσδήποτε συζητήσεις με εμπιστευτικό περιεχόμενο (πχ για επιχειρηματικό κεφάλαιο, άδειες εκμετάλλευσης κλπ) πρέπει να καλύπτονται από έγγραφη συμφωνία τήρησης εμπιστευτικότητας
- η σύνταξη της αίτησης και των αξιώσεων (συνοπτική περιγραφή του υπό κατοχύρωση τεχνικού αντικειμένου) να γίνει με τη συνδρομή ειδικού πιστοποιημένου συμβούλου

μερικά στατιστικά στοιχεία για το ΕΓΔΕ

Map showing the geographic coverage of European patents as of 1 March 2019

■ Member states (38)

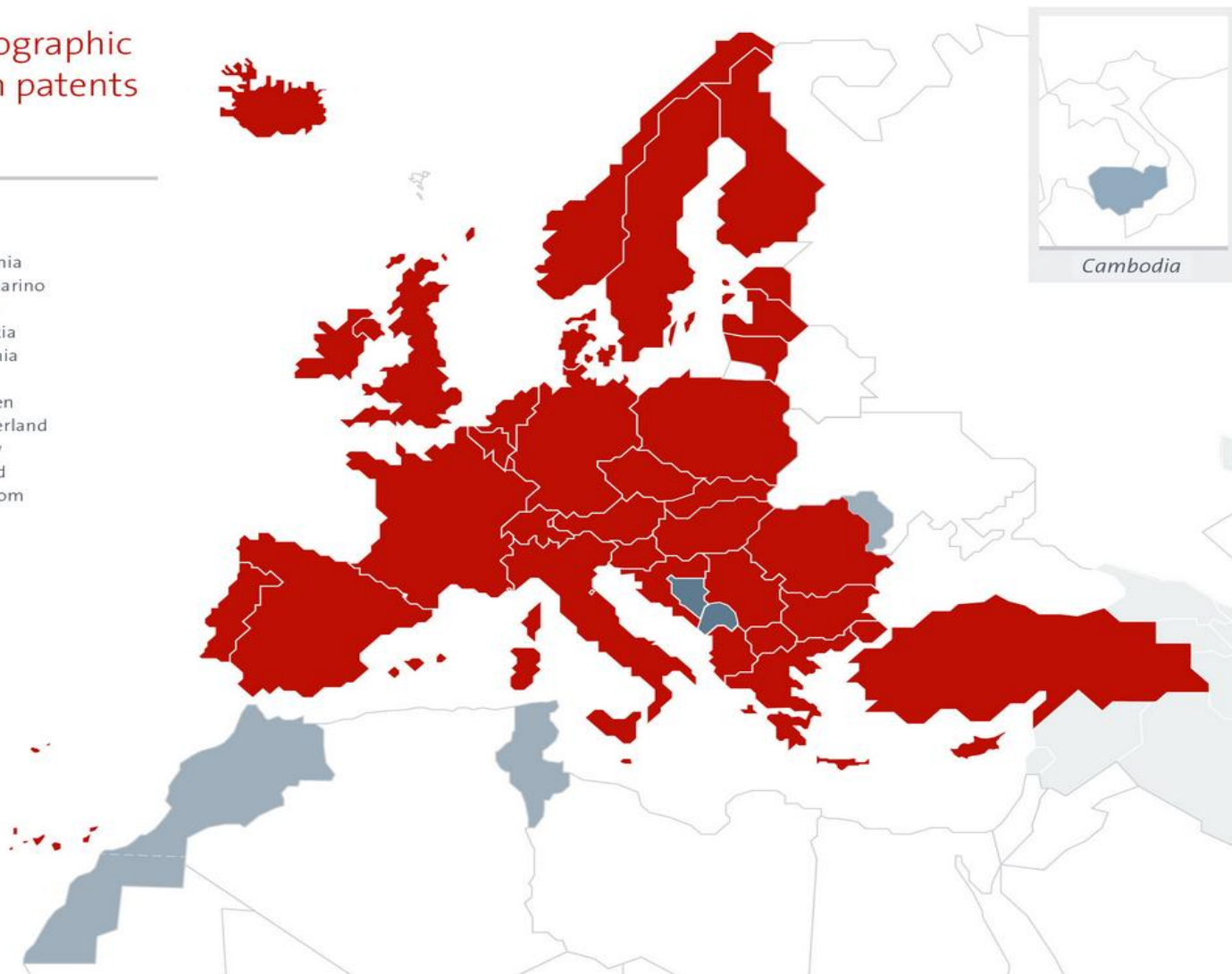
- Albania	- Iceland	- Romania
- Austria	- Ireland	- San Marino
- Belgium	- Italy	- Serbia
- Bulgaria	- Latvia	- Slovakia
- Croatia	- Liechtenstein	- Slovenia
- Cyprus	- Lithuania	- Spain
- Czech Republic	- Luxembourg	- Sweden
- Denmark	- Malta	- Switzerland
- Estonia	- Monaco	- Turkey
- Finland	- Netherlands	- United Kingdom
- France	- North Macedonia	
- Germany	- Norway	
- Greece	- Poland	
- Hungary	- Portugal	

■ Extension states (2)

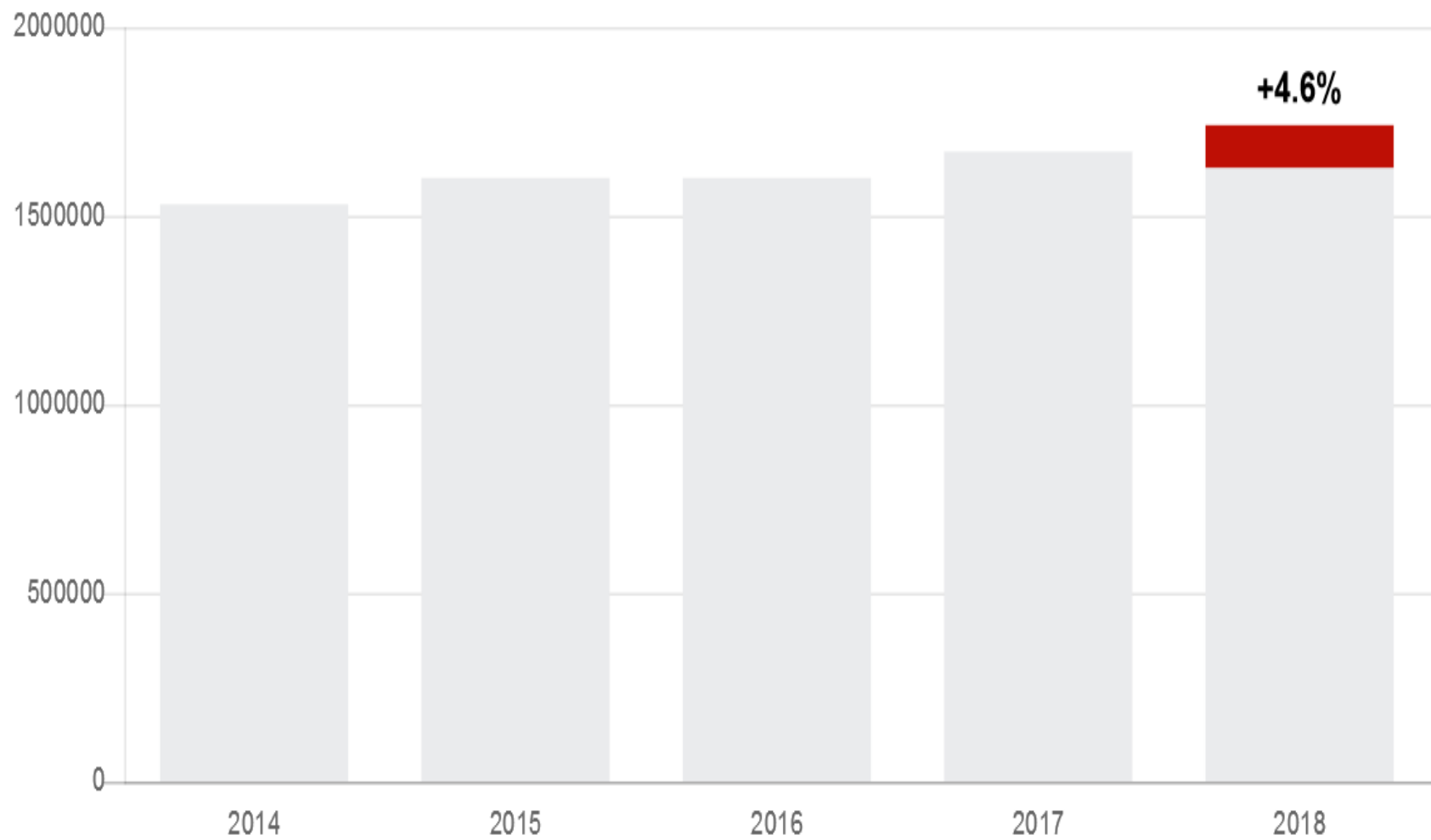
- Bosnia and Herzegovina
- Montenegro

■ Validation states (4)

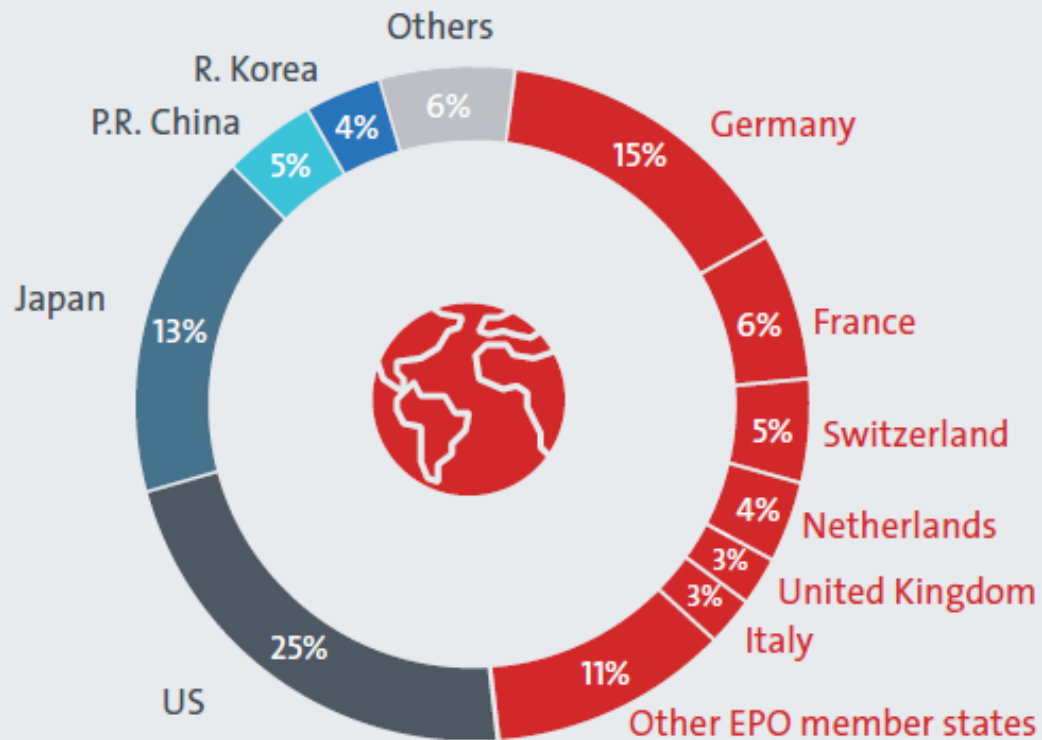
- Cambodia
- Republic of Moldova
- Morocco
- Tunisia

Demand for patents - European patent applications

European patent applications¹ per country of origin² in 2018

1 European patent applications include direct European applications and international (PCT) applications that entered the European phase during the reporting period.

2 The country of origin is the country of residence of the first applicant listed on the application form (first-named applicant principle).

Largest technical fields in 2018¹

	Applications ²	Growth
1 Medical technology	13 795	+5.0 %
2 Digital communication	11 940	+0.7 %
3 Computer technology	11 718	+3.3 %
4 Electrical machinery, apparatus, energy	10 722	+4.7 %
5 Transport	9 039	+5.9 %
6 Measurement	8 744	+9.3 %
7 Pharmaceuticals	7 441	+13.9 %
8 Biotechnology	6 742	+12.1 %
9 Other special machines	6 379	+10.9 %
10 Organic fine chemistry	6 233	-3.6 %

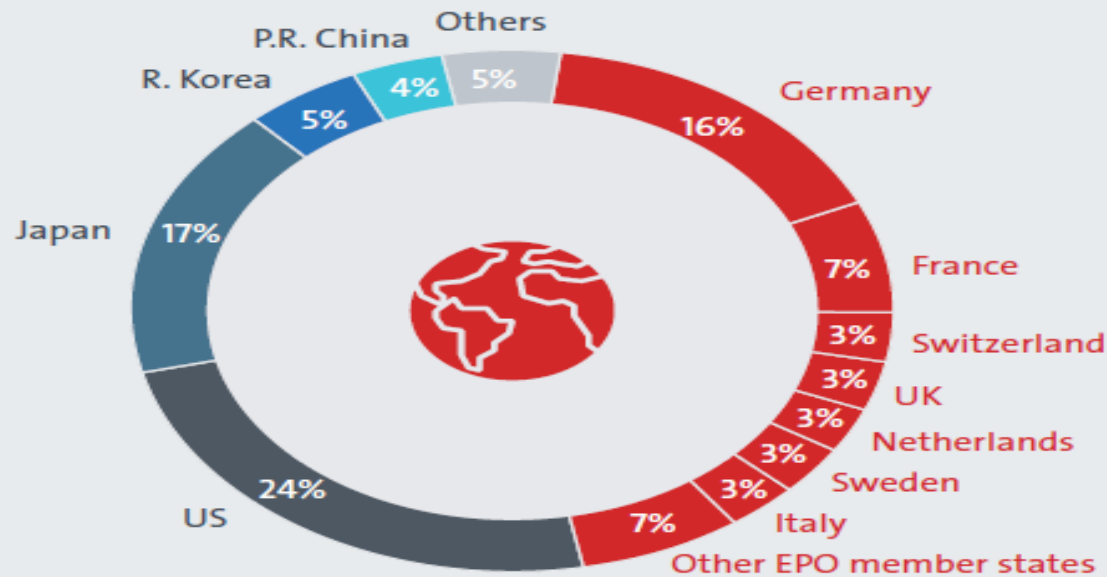
¹ The definition of the fields is based on the WIPO IPC technology concordance.

² European patent applications include direct European applications and international (PCT) applications that entered the European phase during the reporting period.

Top applicants in 2018 ³

	Applications	Growth
1 Siemens	2 493	+ 12.3 %
2 Huawei	2 485	+ 3.6 %
3 Samsung	2 449	+ 21.5 %
4 LG	2 376	+ 15.6 %
5 United Technologies	1 983	+15.4 %
6 Royal Philips	1 617	- 6.7 %
7 Qualcomm	1 593	- 14.1 %
8 Ericsson	1 472	+ 7.2 %
9 General Electric	1 307	- 4.7 %
10 Robert Bosch	1 286	- 8.9 %

Granted European patents¹ by country of origin² in 2018

Total granted patents¹

2018	127 625	+ 20.8 %
2017	105 635	

¹ The analysis is based on published patents granted by the EPO.

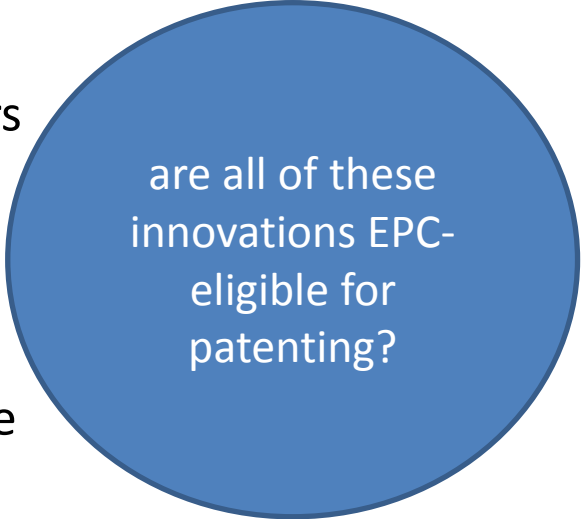
² The geographic origin is based on the country of residence of the first patentee listed on the published patent (first-named patentee principle).

ποιό είναι το νομικό πλαίσιο και
τα κριτήρια για κατοχύρωση
εφευρέσεων λογισμικού στο ΕΓΔΕ;

πως διαφέρουν τα αντίστοιχα
κριτήρια στα υπόλοιπα κράτη;

some examples of software-implemented innovations

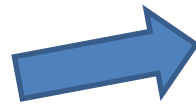
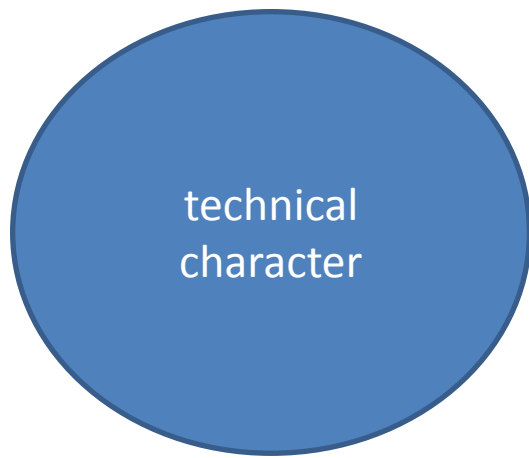
- balancing of computing load in a network of computers
- cache memory management
- promoting sales based on customer preferences
- regulating automatic braking in an autonomous vehicle
- minimizing tax due to the tax office
- seating airline passengers having similar interests in adjacent seats
- recognizing handwritten characters by a neural network
- teaching a foreign language
- resolving an overbooking situation by giving priority to loyal airline customers
- managing data storage, data integrity, access rights and retrieval

are all of these
innovations EPC-
eligible for
patenting?

The EPO's legal framework

- Art. 52 EPC states that inventions shall be granted in "all fields of technology". However, some subject matter is not eligible for protection **when claimed as such**, for instance:
 - discoveries, scientific theories and mathematical methods;
 - aesthetic creations;
 - schemes, rules and methods for performing mental acts,
 - playing games or doing business, and **programs for computers**;
 - presentations of information;

showing a technically skilled person (in contrast to a sales manager, a financial expert, a cognitive scientist, a business analyst) how to solve a technical problem using technical means

the problem solved by the invention must be technical, in contrast to, for example, a purely financial, commercial, cognitive, linguistic or mathematical one

which ones to consider technical/eligible? how to protect them?

Technical (i.e. eligible)

- balancing of computing load in a network of computers
- cache memory management
- regulating automatic braking in an autonomous vehicle
- recognizing handwritten characters by a neural network
- managing data storage, data integrity, access rights and retrieval

Non-technical (i.e. non eligible)

- teaching a foreign language
- promoting sales based on customer preferences
- seating airline passengers having similar interests in adjacent seats
- minimizing tax due to the tax office
- resolving an overbooking situation by giving priority to loyal airline customers

European Patent Convention / Guidelines for Computer-Implemented Inventions: <https://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/guidelines/e/j.htm>

Home > Law & practice > Legal texts > Guidelines for Examination

General Part

Part A – Guidelines for Formalities Examination

Part B – Guidelines for Search

Part C – Guidelines for Procedural Aspects of Substantive Examination

Part D – Guidelines for Opposition and Limitation/Revocation Procedures

Part E – Guidelines on General Procedural Matters

Part F – The European Patent Application

Part G – Patentability

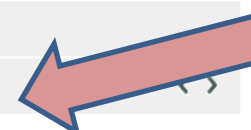
Part H – Amendments and Corrections

Index for Computer-Implemented Inventions

Guidelines for Examination

Table of Contents - Guidelines for Examination

Index for Computer-Implemented Inventions

Index for Computer-Implemented Inventions

A computer-implemented invention (CII) is one which involves the use of a computer, computer network or other programmable apparatus, where one or more features are realised wholly or partly by means of a computer program.

The following collection of hyperlinks is provided in order to facilitate access to the sections of the Guidelines for Examination in the EPO which give instructions particularly useful for the search and examination of CII.

It is noted that this collection is not a separate publication about CII. Instead, following a hyperlink will lead to the section of the most recent and applicable version of the Guidelines which has the stated number and title.

The collection of sections essentially comprises the teaching about assessing patentability requirements, in particular in case of claims comprising a mix of technical and non-technical features, which are common in CII. Sections providing teaching about how to evaluate features related to the list of [Article 52\(2\)](#) are

- USPTO (United States Patent and Trademark Office): <https://www.patent213.com/wp-content/uploads/sites/32/2019/02/USPTO-2019-Revised-Patent-Subject-Matter-Eligibility-Guidance.pdf>
- JPO (Japan Patent Office):
https://www.jpo.go.jp/e/news/public/feedback/document/h3003_kaitei/software_sins_a_kizyun_e.pdf
- CNIPA (China National Intellectual Property Administration):
<http://english.sipo.gov.cn/patentexamination/referencematerials/970008.htm>
- KIPO (Korean Patent Office):
https://www.kipo.go.kr/upload/en/download/patent_examination_guidelines_2018_01.pdf
- India Patent Office:
http://www.ipindia.nic.in/writereaddata/Portal/IPOGuidelinesManuals/1_86_1_Revised_Guidelines_for_Examination_of_Computer-related_Inventions_CRI_.pdf

σας ευχαριστώ για την προσοχή σας